

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

15. Oris & corp. habitus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

videntur à vero abesse propius qui trecentos illi tribuunt hominum
 millones. Primum enim in eis cum sit classis quaedam, præstandi per se
 officij certo iure, fusco obnoxia, eius habentur in tabulis nomina sexies
 dena centena millia, quibus nec pueri ante vigesimum ætatis, nec viri
 post sexagesimum adscribuntur; eximuntur & feminæ, & priuato be-
 neficio complures alij. Accedit soli benignitas, arbitraria vxorum mul-
 tudo; vitæ prolixitas cæli bonitatem, & victus parsimoniam conse-
 quens; eruentæ legis seueritas, cuius extra regnum pedem efferenti sta-
 tim subeunda pœna, ponendi nimirum capitis sub ferro carnificis in ipso
 confini limine, tametsi ad tempus exiguum, & fide reditus oblata exitum
 attentarit. Quam legem, eis vt deinde patebit, meticolosus patriæ amor,
 & impotens tulit. Fortunam siquidem alibi locorum quam in Sinis
 ambire aut suspicari meliorem, simile monstro sit cuiquam vnquam Si-
 narum in mentem venisse; vt qui Sinas suas iactitent paradysum, orbem
 reliquum vt inferos horreant, ad cruciatum mortalium conditos, vnde
 vulgo inter se Europeos voce cognominant, quæ externum diabolum
 sonat. Nec minus stolidè iudicant de tota suorum corporum conforma-
 tione; gratia, venustate & excellentia, quam putant naturæ huma-
 næ archotypam; nos è contrario indocta & rudiatia eiusdem naturæ
 ectypa, ad eandem ficta voluptatem, quam solent monstra spectanti-
 bus afferre. Sunt autem corpore ad laborem compacto, lacertosi, angu-
 stis oculis & depressis, breui extra modum naso, barba quam ægrè ante
 trigesimum ætatis mittunt, adeo auara, vt qui pilos viginti nactus sit,
 pammam barbarum ferat; oliuario ad austrum colore, sed prout ad po-
 lum proceditur albescente, vultu planiori, alicubi tantum non quadrato,
 minus vitis deformes sunt pueri. Fiunt enim ætate crassiores, & magis
 agrestes, habentque se tunc maximè formosos, cum re vera sunt maxi-
 mè deformes: capillorum præterea proprius, & momenti solliciti para-
 tus; fusco erine sunt omnes, & in nigrum vergente; à flauo abhorrent,
 tanquam ominoso: pueris ad annos quindecim, efflorescit è summo ver-
 tice, crescitque floccus, circum raditur residuum capitis; inde ad vige-
 simum ætatis intacta cæsarie, fusaque in humeros incedunt, collectam
 demum, ligatamque ab imis radicibus ad summum capitis, concinnè in
 glomum reuoluunt; caput reliquum, & frontem reticulo cingunt, è seta
 equina pulcherrimè texta. Vicennalia tandem illa quibus rete hoc in-
 duunt festis dapibus læti colunt. De pileo qui varius est, multorumque
 index arcanorum suo loco dicam, & quando Sinensem ad viuum hic
 reddidi, adiungo & illi suum omnem cultum. Abolla Sinenses talari &
 ampla induuntur, etiam milites, eius oras apertas f. minæ ad pectus con-
 duplicant, viri ad dextrum latus super humero fibulatas, brachio subne-
 ctunt; manicas ad pompam laxitate insignes, & prælongas in brachia
 colligunt. Aptant huic togæ Magistratus emblemata aurea ad elegan-
 tiam, & insignia honoris sed quæ graui decoro habitus illius nihil quic-
 quam detrahunt. Sericum gestant etiam fortuna mediocres, decet ple-

15.
 Oris & corp.
 habitus.

beios niger color, iuuenes varius; maturos modestus, Magistratum quorundam dignitati, & festis honoribus seruat cœruleus. Indusij (quo carent) commoda, supplent frequenti lotionē. Tibias raso serico tegunt & albo damasceno, quidam subtilibus fasciis vna cum pedibus inuoluunt & tibias. Alutam vt vilem prorsus aduersantur, è crassiori serico calceos sarciant, eosque diuersa phrigij operis venustate, floccisque decorant. Zonas ferunt auro gemmisque distinctas, pro gradu officij quod gerunt plus minus spectabiles. Digitos annulis non coronant horum loco muscaria semper manibus tenent, picturis, quidem æstimabilia, sed herosa, præsertim, Literati cuiuspiam caractere ac munus, styloque sententia umbella soles, & pluuiam vitant, nec fas est per morem alio tegmine; mutationem vestium congruam indicunt omnibus quatuor anni vices; nouitas habitus aut illic nata sit, aut aliunde inuecta exploditur. Veste indui peregrina ijs æquè sit, vti se ferre pro barbaro, Sinesem, & hominem negare. Hominem itaque modis omnibus insulsum expressuri, solent ipsi affingere omnia mori suo genioque opposita, adeo se suaque suspiciunt, grandes oculos & paulum extantes; oblongum nasum; promissorem & densam barbam; flauos crines; tunicam breuiorem.

15.
Animi do-
ges.

De animi dotibus, laude dignis aut secus; de moribus; vsuque familiari & ciuili dicam vt videro ad elucidandam historiam conducibilius. Perpicacitate ingenij supra Europeos, valere Sineses, fatentur diu cum iis versati, fietque postmodum clarius ex inuentione artium & cultu literarum quas in iis mirabimur. Huius ingenij partus est lycophantia illa quam vulgo inopi videtur natura indidisse velut artem quærendi sibi victus adeo sagacem, vt centum oculos & fallat, & fugiat. Mercatores contra fide inuolabili gloriantur suntque ipsa re, tam certò fideles vt promissione simplici teneri se putent, tanquam iureiurando sanctissimo, & capitis pignore. Quod primis commerciis experti Europei si saltem imitati essent, qui primi exemplo esse debuerant haudquaquam postea grandi suo malo, duplo se peiores magisque perfidos sensissent.

Iam exterior species singulorum ea est velut magistratu fungentium, non modo habitus maiestate, sed grauitate oris, aspectus, & incessus, corporisque totius compositione. Caput huc illuc temerè vertere, leuis apud illos cerebri argumentum. Circulos autem paucorum aut plurium cogere, spargendis rumoribus, & risu tempus contere, publica censetur morum solatio. Periurium, effrænè, licentius, contumeliosum quidpiam, nec à rixantibus audias, nisi forte interdum à mediastino & flagitioso; cursationibus per urbem vagis, & captationibus amorum ne vocabulum quidem illic est. Et Sinesem feminam aspectus cuiuspiam subisse perinde est vt fuisse ab illo constupratam. Quantumuis autem hæc scena sit virtutis potius quam virtus, & cordi æquè nihil habeant, quam vt de se honesti specimen præbeant, splendet tamen hæc pompa luculenter, & Sinis omnino peculiaris est, iuuatque ad mores rationis imperio